

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. "Свобода": BErgen 4-0807 — Тел. V. H. Союз: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

400 ПОЛІЦАІВ НА СТОРОЖІ СУДУ ПІДЧАС ПРОЦЕСУ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Нью Йорк, 17 січня. — Ще заки федеральний суд почав перші зарядження для процесу проти 12 провідних комуністів, ньюйорська поліція змобілізувала силу з 400 людей, щоб беретти судового будинку при Фолі Сквер проти сподіваного нападу на суд демонстрантів.

ПОДПОРТЯ ВЕЛИКОГО НАТОВІУ ПРИ ІНАВГУРАЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — На інавгурацію президента Трумана, яка має відбутися в четвер 20 січня пороблено велетенські приготування. Сподіються, що до Вашингтону приїде на той час повний мільйон людей. Деякі міста, між ними Нью Йорк, висилають живі картини. Ньюйорська поліція висилає 12 спеціалістів поліції для слідження кишенькових злодіїв. Похід буде вести самий президент, який після того переде теж перегляд машируючих воїнів. Крім того відбудеться інавгураційний бал, на який запрошено понад 5,000 найвизначніших осіб. Сусіди Трумана зі стеїту Мінзурі постарались за спеціальний приміщення Біблі, на яку Труман буде складати присягу. Є це копія першого видання Біблі Гутенберга. Зладження копії коштує \$5,000. У похід після присяги буде їхати віз, до якого буде запряжена пара мулів, подібних до тих мулів, на яких возилися французи, коли це займався фармерством у Мінзурі. Мул-осел, як звісно, є емблемою Демократичної партії, яку репрезентує її вибранець, президент Труман.

ПЛАНІ А.Ф.П. В СПРАВІ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингтон. — Американська Федерация Праці виїшла з точною пропозицією в справі підвищення добродійства з фонду суспільного забезпечення. В першу чергу вона годиться на доплату до Фонду Забезпечення по 4% з платні робітників і з доплат підприємців, хоч на початок вистачить по 2%, доки не буде введено суспільне забезпечення здоров'я. Обезпечення повинно бути обов'язувати аж до висоти річної платні \$4,800, замість теперішньої платні \$3,000. На підставі нового плану мало б бути забезпечених 25,000,000 нових осіб, між ними: самостійні бізнесмени, які працюють у своїм власнім підприємстві; фермерські й домашні робітники; урядові службовці й бюрові працівники. До теперішніх виплат з Фонду Суспільного Забезпечення мало б бути подовжені. Конгресові провідники є того переконання, що зміни в плані суспільного забезпечення будуть поступати дуже повільно. Вони почнуться щойно в 1951 році.

РОЗБУДОВИ МЕДИЧНИХ ЦЕНТРІВ

Медичний Центр при Нью Йорк Юніверситі в дільниці Мангеттен має коштувати \$32,744,000 і його будову почнуть з весною 1949 р. Початкові кошти були передані на \$15,578,000. Стій Нью Йорк мав би доплатити до цієї розбудови 12 мільйонів. — У Шікаго підготовляють побудову Медичного Центру на Вест Сайд коштам \$50,000,000. Там мають бути побудовані шпиталі, дослідні школи й мешкання для лікарів.

Америка стримує висилку харчів до Китаю

Вашингтон, 16 січня. — Злучені Держави стримали висилку пшениці й муки до Китаю на підставі Плану Маршала з огляду на постійний похід китайської комуністичної армії. Адміністратор Економічної Кооперації Пол Гофман подав у машинують на Пайпінг; в південній частині магазини переповнені припасами і нових нема де примістити; деякі кораблі, які знаходяться в дорозі, не будуть в спроможності вивантажити свої припаси, які були призначені для Тієнтіну й Пайпінгу.

ЧЕСЬКИЙ ВІТАК ТЕРДИТЬ, ЩО ЧЕХІЯ Є КОЛО НІЕЮ МОСКВИ

Вашингтон. — Генеральний секретар чехословацького міністерства закордонних справ, Арност Гайдріх, який впроваджує 14 літ був дорадником небижника президента д-ра Едварда Бенеша, втік з Праги перед двома тижнями і приїхав до Вашингтону. Тут він передав департаментові стейту важливі вісті про положення в Чехії, а крім того розмовляв з деякими кореспондентами. Дещо з його інформацій вже оприлюднено. Гайдріх заявляє, що Чехословаччина є тепер під повним володінням Москвою і є фактично колонією СРСР. Теперішній президент, Клемент Готвальд, є добрим чехом, однак не він править країною, а комуністична партія, на чолі якої стоїть чех Рудольф Сланскі, а диктує німець Бедріх Геміндер. Москва використовує Чехію як колонію на розбудову російських земель, щоб їх зробити готовими до війни з Заходом.

ВИСТУП СТЕЦУРИ В КОНЦЕРТІ КОЛЯДОК

Бруклін, Н. Я. — Кульмінаційною точкою концерту колядок, уладженого в Українським Національним Домі в неділю 16 січня місцевим церковним хором під управою Евстахія Улицького, була безперечна коляда "Не плач Рахиле", аранжована Купчинським на лад релігійних ораторій. Її виконав захоплюючо недавно прибувший з Європи соліст-баритон Осип Стецур, в супроводі цілого хору. Після попереднього висвітлення слів оцей старинної коляди д-ром Романом Осінчком, приявні на сцені виявили повне відчуття коляди, яка нагадує теперішнє положення українських земель. У першій частині концерту хор відспівав 9 колад композицій Матюка й Стеценка, в другій частині відспівав Стецур сольові композиції Барвінського й Стеценка в супроводі фортепіану (пані Лідія Осінчук), а в третій частині відспівав хор 5 щедрівок. Солісткою в них була Анна Дикій. Промову в першій частині виголосив д-р Осінчук, який потім пояснював ще значення кожної колядки. Сяла була череповнена, місцевими й сусідніми людьми.

ПЕРЕМОЖЕ МОСКВА.

Берлін, 17 січня. — Таке заявив Вольтер Ульбрехт, німецька труба Москви, в часі берлінської демонстрації на гробах відомих комуністів, Карла Лібкнехта і Розі Люксембург.

ПРИКІРКА МІЖ ВОЮЮЧИМИ В ЛІВНІМ КИТАЮ

Нанкінг, 17 січня. — Генерал Фу, командант китайських військ, що борються по боці генералісміуса Чян. Кай Шека, рішений заключити примиря з командою наступаючих комуністичних військ. Кажуть, що буде навіть заключений "сепаратний мир". Замітне, що генерал Фу є у комуністів на лісті "воєнних злочинців". Але заповідають з комуністичних джерел, що як Фу "поправиться", то йому готові бути прощені давні провини. Генерал Фу мав опинитись у такому положенні, що дальша боротьба безвихідна.

Губернатори Масечусетс та Мериленд привітають першу групу українських скитальників до Мериленд

Бостон, 17 січня. — Сьогодні, в годині 2-гій пополудні, причалить до міського порту пароплав "Марін Флешер", що на підставі нового іміграційного закону везе з Бремергафен дальший транспорт, понад 500 нових емігрантів з-поміж європейських скитальників. Між ними є група 48 українців, з них 44 перша група фермерів, яка приїжджає до стейту Мериленд виключно старинним злученого українського Американського Допомогового Комітету на вистарані ним завірення про працю і мешкання від мерилендських фермерів. Вашингтонські та місцеві еміграційні власті та добровільні допомогіві агенції приготувляють тому транспортіві імпортантне офіційне прийняття. Пароплав зустріне в порті Оркестра Маринарки, а емігрантів привітають губернатор стейту Масечусетс Девер і губернатор Мериленду Лейн, як теж численні представники. З добровільних організацій допомагатимуть полагоджувати формальности Краєва Католицька Добродійна Конференція, Гебрейське Товариство Допомоги Іміграції, Світова Церковна Служба, Обеднана Служба Для Нових Американців та Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, що цим разом вперше виступить як повний незалежна і рівноярдна добровільна допомогова агенція та під власною фірмою. Зл.УАДКО мітет репрезентуватимуть на місці: його ексекютивний директор, д-р В. Галан, адв. М. Родик, що вквортці має виїхати з доручення Комітету до Європи, а з Переселеного Осереду в Нью Йорку п-ні Марія Демидчук та п-ні Катерина Пелешок. З місцевих громадян допомагатимуть головний радний У.Н.Союзу М. Давискибі з дружиною та інші. На місці є теж співробітник "Свободи". Українці до Мериленд заїдуть окремим вагоном разом з губернатором і властями стейту до міста Балтімор, де з черги привітають їх як нових громадян стейту. Представник мерилендських фермерів, п. Періш, вітає їх уже в Бостоні. Цілий імпрезі привітання цього транспорту віддається багатомісця в місцевій пресі, підкресляючи теж ролю Зл.ЗУД-Комітету.

БЕНЕШ НАЗИВАВ УСІХ КОМУНІСТІВ БРЕХУНАМИ

Таборські, колишній секретар чехословацького президента Бенеша, приїхав зі Швеції кораблем Грінсгольм. Він був послом в Швеції підчас захоплення влади більшовиками в Празі й тому мав нагоду виступити перед ними. Він виявляє, що провідні чехи між ними й Бенеш, прийшли до висновку, що більшовики постійно брешуть, а самий Бенеш твердив, що навіть Сталін обрехав його, коли підчас заключування договору з Чехією впевняв його, що не має ніяких лихих намірів щодо Чехії.

В ГРЕЦІ ДАЛІ ХАОС.

Атени, 17 січня. — Темістоклес Софуліс, 87-літній грецький прем'єр, зрезигнував і король прийняв цю резинацію, але це не помогло розв'язати хронічну кабінетну кризу в Греції, бо провідники десяти політичних партій не можуть погодитись щодо складу нового міністерського кабінету. Король загрозив партіям, що якщо вони не найдуть впродовж 24 годин розв'язки і не погодяться, то він поступить на власну руку. Король підкреслив, що це є обов'язком тих провідників дати країні сильну владу з тим, щоб в уряді були заступлені усі партії. Є намагання покликати на прем'єра 78-літнього Александра Діомедеса, відомого ліберального Держави домагують с'я міжпартійного кабінету.

АМЕРИКАНСЬКІ МАНЕВРИ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, 17 січня. — Нині зачались зимові маневри Першої Дивізії, в яких бере участь 16,000 американських воїнів. Завданням маневрів є призначити молодих воїнів, які не були у війні, до воєнних обставин у зимовій порі. Теж будуть випробовувати нову зброю. На ці маневри не запрошено совєтських представників.

ЗАЧАТТЯ "МИРОВОЇ ОФЕНЗИВИ" КРЕМЛЯ

КОМУНІСТИЧНІ ПРОВІДНИКИ, ТОЛІАТТІ ТА КАШЕН, ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО СПІВПРАЦЯ МІЖ ЗАХОДОМ І РОСІЄЮ Є МОЖЛИВА.

Рим, 17 січня. — Італійський комуністичний лідер, Пальміро Толіатті, промовляючи цієї неділі в Міській Театрі в Болоні, заявив, що він переконаний, що є можлива "повна" співпраця між Сходом і Заходом. Далі казав він ще й те, що Росія не плянує ніякої "революційної війни", а соціалізм переможе в кожній країні Європи "мирним способом". Що більше, Толіатті підкреслив, що італійські комуністи навіть готові засісти до стола з своїми противниками й обговорювати різні соціальні проблеми. На здивування слухачів Толіатті говорив тим разом теж дуже лагідно, як ніколи перед тим про "американських імперіалістів" та "воєнних підпалів". Ось його промова набере ще більшого значення, коли мати на увазі, що цього самого дня говорив в Мільно прибувший з Парижа Марсел Кашен, ветеран французьких комуністів і довголітній посол до Французької Національної Асамблеї. У своїй промові Кашен повторив те, що говорив у минулу п'ятницю в французькому парламенті, де виказував на підставі Маркса, Леніна та Сталіна, що соціалізм та капіталізм можуть мирно жити і крім про воєнну перемогу комуністів, що нараз виплила з газети, прямо без одної вісті з Китаю, як зачались серйозні розмови про замирення.

В МОСКВІ МАЛО ПИНУТЬ ПРО КИТАЙ.

Москва, 17 січня. — Тому, що совєтські газети були від довгого часу переповнені вістями про події в Китаю, а зокрема про воєнну перемогу комуністів, що нараз виплила з газети, прямо без одної вісті з Китаю, як зачались серйозні розмови про замирення.

ЩОБ УСІ ОДНАКОВО МАЛИ І ТЕРПІЛИ.

Франкфурт, Німеччина, 17 січня. — В західній Німеччині, що є під контролею демократії, задумують перевести в життя дуже замітний соціальний проект: Хочуть брати від тих, що посідають і давати тим, що не мають. В німецькій мові це звється "Лястенавсглях", що означає "вирівнювання тягарів". В засаді йдеться про те, щоб розложити на усіх рівні тягарі, а тим самим облегшити життя тих, що найгірше відчувають наслідки війни з матеріального боку. До тих останніх зараховують воєнних втікачів, а теж і тих, що потерпіли від політичних переслідувань.

ГОДИТЬСЯ ДОПОМОГТИ АРАБСЬКИМ УТІКАЧАМ.

Тель Авів, 17 січня. — Моше Шерток, міністер закордонних справ Ізраїля, заявив, що Ізраїль дасть якусь відплату тим арабським утікачам, що вивтікали і залишили землю та хазяйство. Таким робом хочеться їм допомогти загосподаритись на іншій землі. Водночас Шерток підкреслив, що Ізраїль не бере на себе ніякої відповідальности за події, що спричинили втечу арабів з Палестини, яка є під владою Ізраїля.

ВІДДАСТЬ "ПЛЮБНИЙ ПРЕЗЕНТ".

Атени, Греція, 17 січня. — "Естїа", консервативний грецький часопис, заатакував уряд за те, що видав \$2,000 на браслету, як плюбний президент для Юджіна Клея, бувшого економічного дорадника Американської Місії Для Допомоги Греції, а відмовився дати ветеранам допомогу в сумі 15 мільйонів драхм, що вносить на американські гроші біля \$1,500. Юджін Клей, що є бравовою ген. Луїсуса Д. Клея, мілітарного губернатора в Німеччині, перебував тепер у Вашингтоні. Як тільки довідався про це, дав до зрозуміння, що негайно віддасть браслету грецькій амбасаді в Вашингтоні.

В РУМУНІ НЕСПОКІЙНО ЧЕРЕЗ "САБОТАЖНИКІВ" І "ТЕРОРИСТІВ"

Букарешт, Румунія, 17 січня. — Комуністична преса розпинується далі про перешкоди, які ставлять владі "саботажники", "терористи" та "зрадники", що хотіли б запродати країну чужинцям мільйонам для експлуатації. Тим вправдується, що важко іде з "демократизацією" країни, а теж і це, що знов впроваджено законом кару смерті.

Як працює європейський ЗУАДК?

ОДИН ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ АДВ. РОМАНА СМУКА.

(Репортаж з Європи).

2)

Понеділок, 29. XI. 48.

Франкфурт. Найважливіше завдання дня: передача і обробка в ДП-Комісії, 250 привезених з собою „кейсів“. Це т. зв. „український день“ в бюрі п. Сквдрілі, керівника і виконавця, переселення 200,000 ДП, за законом през. Трумана з дня 1948 р. на європейському відтинку цієї операції. Разом з членами родин ці 250 кейсів обмінюють переселенчу долю около 750 до 1,000 українців. Пророблення цієї гори актів займає одного дня в кожному тижні повних 10-12 годин праці. Над актами працює кожен раз 6-8 секретарок ЗУАДК-у, які з усіх осередків установи прибувають на цей день до Франкфурту.

Чергове завдання дня: особиста зустріч адв. Смук з містером Сквдрілі в справі остаточного асаноування в 6-тих діючих в американській зоні „Ріселтмент-Сентрал“ (виздкові табори) українських урядовців, репрезентантів ЗУАДК-у, яких завданням мало бути: пильнувати українських справ і переселенських інтересів при ДП-Комісіях діючих в Ріселтмент-Сентрал. Це завдання отримав важливе, що т. зв. „селектори“ (американські урядовці, які вибирають людей до виїзду), практично вирішують на місцях про те, хто з ДП поїде, а кого відкинуть. В цих умовах, присутність українського репрезентанта при дотичних селекторах не вимагає окремих пояснень. Цю справу адв. Смука остаточно полагодило позитивно: ще в жовтні 1948 р. ці українські офіцери ЗУАДК-у будуть вислані до виїзних таборів. Великі труднощі робить, однак, добір відповідних кваліфікованих людей. До цієї справи повернемо ще раз в дальшому.

Третя справа: зустріч адв. Смук з аргентинським консулом. Українська еміграція в Європі мала надію, що в ході 1948 і 1949 рр. пошастить перекинути до Аргентини около 20,000 українських скитальців. Влітку 1948 р. справа почала розвиватися дуже гарно. Тим разом однак тема інтервенції адв. Смук була: чому об'єм прийнятих і висланих українських скитальців до Аргентини в останніх 2-3 тижнях помітно зменшився? Є підстави боятися, що аргентинські еміграційні установи починають під впливом московсько-більшовицького ресантименту стосувати взагалі антислов'янську політику. Це й ще раз доводилося висвітлювати окремішність української справи. Переведена розмова виявила прихильне особисте ставлення аргентинського консула до питання української еміграції, а зокрема, обіцянку полехи при оплаті українських віз до Аргентини (в основі вимагають 133 нім. маркі — \$10 за кожну особу).

Четверта справа: конференція в Лейбор Департаменті

цифрі є жалюгідно малий. Це означає, що будуть потрібні нові інтервенції.

Того ж дня западає остаточне рішення, що в будучності франкфуртське бюро ЗУАДК-у буде опрацювати переселення до ЗДА цілого українського контингенту з британської зони. Дотична конференція з представниками зони з метою устійнення техніки поступовання визначена на найближчий час.

Але буває, що й найпильніші загальні справи мусять хвилювати поступитися перед полагодою куди менших, тривіальніших, але також пекучих. Або радше: тим разом виникла справа не так пекуча, як радше й дослівно — тверда. Ціле по-полудне цього вітвірка довелось шефові ЗУАДК-у в Європі присвятити справі організації більшої кількості... соломі до синіків Оселі Українських Студентів і Політичних В'язнів в Мюнхені, на Фюрх-Шуле 53. Впродовж минулих 3-ох літ стара солома в синіках около 300 людей протерлася до дошок. Німецькі господарські чинники категорично відмовилися навіть дискутувати цілу справу. На їх погляд українці з однаковим успіхом можуть спати і на голих дошках. Довелось йти з цілою справою до американського квартирмейстра мюнхенського гарнізону. Довгі телефонати дали вислід: німці є обов'язані до старчати для гарнізону картоплі у вагонах вистелених і обкладених при стінах сухою соломою. Американці погодилися відступити цю солому потрєбуючим українцям. Організація вантажного авта закінчилася успішно ціле діло: 300 студентів дістали потрібну солому.

В міжчасі довелось провести дві інші телефонічні розмови: одну з Зальцбургом, другу з Віднем, в приготуванні на сестру поїздки адв. Смук до Відня. Знову пізно ввечері всідає він до спального вагону, щоб вийти з нього у Відні ок. год. 5-тої рано. Це є третя з черги ніч адв. Смук проведена на колесах.

(Дальше буде).

Лист до небіщика

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Коли прочитати того листа, то впершу він може людину, неознайомлену з дійсністю потобіч, а зокрема, із стилем писання Мих. Рудницького, справді обурити. Але зараз пригадуємо, що все, написане під совєтським режимом, не належить їхнім авторам, що вони — тільки фірмують чужу брехню. Подібний випадок і тепер з М. Рудницьким. Вліті минулого року доходили вістки, що М. Рудницький та ще кілька інших письменників — засуджені за свою колишню літературну творчість на 15 років тюрми. А тепер ось довідуємося, що він — учить розгадка легка: М. Рудницького справді засуджено, але кару подаровано за відповідний заяв. І ось він справді пише якогось листа до д-ра Павла Лисака, як свого колишнього товариша, кається за свої власні помилки і сантиментальними пригадками минулого намагається навернути його до повороту... Хай би спробував такого листа не написати!

Але тут тільки початок історії. Той лист М. Рудницького „забудувати другу“ йде далі, на стіл цензорів. Вони й починають той лист політикою і, передусім, лойкою на український націоналізм. Але, одначасно, вони роблять одну помилку: вони є москалі з якогось там Тамбова чи Костроми, і вони не вважають на варті потрібним дати виправити свій совєтський жаргон і перекласти його на українську мову. Вони свій незграбний виріб посилають відразу в друк. В результаті, найсоковитіші місця того листа кишать від слів і форм, яких ніякий українець, а тим більше, М. Рудницький, мовний редактор сотень книжок, колишній член мовознавчої секції Наук. Т-ва ім. Шевченка, редактор Української Енциклопедії, перекладач Шекспіра і сам — письменник із одного з найбільш

КАПЕЛЮХ, ЩО МАЄ НАГАДУВАТИ „ПОХІД ДАЙМІВ“. Загалася збірка кампанія, яка повинна дати цього року — як це було теж і минулими роками — багато мільйонів доларів на боротьбу з дитячим паралічем. Переводить цю кампанію Краєва Фундація Дитячого Паралічу. Дорогі Гордон, яку бачимо зправа, демонструє перед паненом Елінором Рузвельт капелюх, який є об'єктом „даймами“ (10 центів) і має бути одним з пропагандних засобів. Як знаємо, бувший президент Рузвельт терпів на такий параліч і він був одним з ініціаторів згаданого Фундації.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГАРТФОРД, КОНН.

Рідна Школа у Гартфорді.

Недовго, всього тільки кілька тижнів минуло від створення української школи під проводом Сестер Службениць, які за довголітніми стараннями о. дек. С. Баланюка та цілої гартфордської громади прибули недавно у Гартфорд, а вже снідні великі успіхи.

В неділю, 19-го грудня влаштовано на церковній залі концерт, зате добре виконано та вповні адекватну дитячу програму. Діти виконували ритмічні вправи, говорили вірші та співали коляди, які за цей короткий час вивчали у Рідній Школі кожного вечора. Великою втіхою для усіх було почути спів й декламації рідною мовою від дітей, які не маючи своєї школи, почали її забувати. Прикінці св. Микола роздав дарунки.

Слід з приємністю ствердити, що, хоча умови доволі важкі й недовідані, школа далеко, наука відбувається вчорами, зараз після навчання в американських школах, батьки, незважаючи на труднощі і втому, приводять своїх дітей на науку кожного вечора. Всі вони добре розуміють, що це єдиний спосіб, яким можна запобігти повільному забуттю, а то й цілковитому занедбанню рідної мови у наших найменших.

Дуже радіємо, що діти мають змогу пізнавати свій багатий обряд, вчитися рідної мови, пісні, історії та розуміти їхню вартість. Радіємо й думаємо, що після такого гарного початку школа розвиватиметься шораз краще, чого всі щиро бажаємо її основникам та провідникам.

С. М.

чан, відомості. Отже, у Львові є вулиця Пушкіна, Ломоносова, Мечнікова, Толстого, Чернишевського, Добролюбова, а пам'ятник Мічневича стоїть далі на старому місці. В самому Львові немає вже національної ворожнечі, бо, як пише М. Рудницький: „Хіба менше сьогодні у Львові людей різних національностей, ніж було в ці часи (за Польщі)? Розуміється, що — ні!“ Тобто, не менше, а більше. Можна собі уявити, який то стиск буде на львівському двірці, коли прийде час усім тим різним національностям забиратися спільно на родину!

С. Г.

ПІТСБУРГ, ПА.

Листопадове Свято.

Дня 21. листопада 1948 відсвяткувала Пітсбурзька спільними силами Свято Першого Листопада. Велика селя Соладжерс енд Сейлорс Меморіал Гол наповнилася громадянами Пітсбурга і околиць, які спільно своєю привабливістю віддати честь і покласти тим, які перші зложили свої буйні голови на жертвеннику Батьківщини.

Точно в годині 2:30 по-полудні серед поважного настрою по відспіванні американського гімну розпочалося Свято, вступним словом п. Михайло Комічак, з Мікіракс. У своїй промові, словами повними есерія і болю згадав тих, які не жалуючи свого життя, перші підняли прапор за волю і свободу свого народу, яких діло в дальшому продовжує тепер наша славна УПА.

Злучені хори Пітсбурщини під проводом д-ра Романа Кришталського відспівали урочно „Народнім Лицарям“ Безкоровайного, „Ой у славній Львові“ і „Шумить гуде дівровонька“ Гайворонського. Маленька золотоуста декламаторка Стебельська, донечка о. Василя Стебельського, зі зрозумілим і диточним поривом віддекламувала прегарно вірш „Стрілецький Шлях“.

Баритонове солю п. Данька Шпикули „Гетьмани“ і „Ой, Дніпре“ виконано з доброю інтерпретацією.

Звісний віртуоз п. Еміліан Торик прегарно відіграв Гайворонського „Думку“, Крайзера „Лібіслайд“ і Сладека „Елегію“.

Гурток дітей з Ембридж під проводом п. Двораківської, виконуючи хореографічним способом „Молитву“ і „Тризуб“, показав артистичну луну провідницю, яка не мало вложила труду і праці у виведенні того образу, який на довго залишиться у пам'яті привних.

Святочна промова д-ра Юхновича, ядерна і змістовна та з запалом виголошена, пересунула перед слухачами ті шляхи, якими йшов наш нарід від славного 1. Листопада 1918 аж по сьогодні.

Сопранове солю п. Розалини Савицької, яка відповідала з чуттям і зрозумінням „Айстри“ і „Розжалобилася душа“ Лисенка, викликала бурю оплесків, на які співачка вповні заслугоує.

Злучені хори в дальшому відспівали „Як стрільці йшли з України“ Р. Кулчинського, „Україна“ Гайворонського і „Засумуй Трембіто“ в аранж. Гайворонського і показали у красу і мелодійність наших стрілецьких пісень, які живуть і будуть жити в нашому народі.

Недавно прибувши зі скитальцями п. Іванна Мишко віддекламувала твір нашої героїні-мучениці Олени Теліги, що вийшло на причуд гарно, бо декламаторка вложила в декламацію усю свою душу.

Солю баритонове п. Юліана Королішина „Ой чого ти дубе“ належить вважати дуже умілим.

Дует п. Розалини Савицької й Михайла Білика прикрасив цілість концерту. Пісня „Коли розлучаються двоє“

найшла прекрасних виконавців. Милій і дуже гарний та мелодійний баритоновий голос п. Білика чарував привабливою своєю красою.

Свято, яке закінчили Злучені Хори українським гімном, перейшло як під моральним, так і матеріальним оглядом дуже удаю, а це завдяки зворушливій промові о. В. Дякова з Мікіракс, на заклик якого в малій перерві зложили привні на Святи \$598.62.

Збіркою занялась ідейна працівниця на полі церковному й національному, пані Торик, спільно зі сестрицтвом з Мікіракс. Надто зібрано з розпродажі кокардок \$76.15.

Честь і слава тим, які причинились до виведення того Національного Свята і започаткувати відродження національного духа українців Пітсбурщини.

На Листопадовому Святи було привних коло 900 осіб.

Прихід зі свята вніс в у загальній сумі \$1,493.77, а розхід \$163.

Чистий дохід в квоті 1,328 доларів і 77 центів Листопадовий Комітет розділив так: Українська Національна Рада \$600.00, УПА \$400.00, ЗУАД Комітет у Філадельфії \$210.00. Разом \$1,210.00.

Квоту \$210 переказано вже до Комітету в Філадельфії, а квоту \$600 і \$400 перекажуться по одержанні способу переселення від Національної Ради, яка згідно з рішенням Листопадового Комітету має виплатити квоту \$400 нашим повстанцям. Решта в квоті \$120.77 остає в касі Листопадового Комітету для дальшої праці, аж до зв'язку Центрального Комітету Пітсбурщини.

(Поіменний виказ жертводавців буде поміщений в наступних числі „Свободи“).

ЗА КОМІТЕТ ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА:

о. Василь Дяків, прес-секретар; Володимир Кульчинський, секретар; Михайло Комічак, касир.

ВИ БАЖАЄТЕ, ЩОБИ ПРО ПРАЦЮ І ДОСЯГНЕННЯ ВАШОЇ ГРОМАДИ ЗНАЛИ ВСІ ІНШІ. ДОПОМОЖІТЬ ПЕРЕДАТИ ІМ ВІСТІ, ВИСИЛАЮЧИ НЕГАЙНО СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДАТИ „СВОБОДИ“!

ДИРИГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

ДО ВІДОМА!

Вийшли друком, в Європі прекрасні видані нові композити на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Кольорова заголовна сторінка арт. малює ЕДВАРДА КОЗАКА:

- 1) Шумить, пісня з Бояківщини 25 ц.
- 2) Вовонька, пісня із Лемківщини 25 ц.
- 3) Півталася дівчиною, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні 25 ц.
- 4) Дунай-Дунай, найстаріший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні 35 ц.
- 5,6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині 40 ц.
- 7,8) Чече вола, Миленько моя, дві пісні давних укр. переселенців між югославцями 50 ц.

Ш ноті є на продаж у нашій книгарні. Висладемо їх за попереднім одержанням заплати.

SVOBODA BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

ЗГАРМОНІЗУВАВ ДЛЯ ХОРІВ ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

Зміст: 1) У полі могила з вітром говорила; 2) Ох, і зійди, зійди ти зіронько та вечірняя; 3) Ой, ти зіронько; 4) Ох, і закохалося таї яснее сонце; 5) Випав я криниченьку; 6) Ой, на горі калина; 7) Ой Василю, Василю; 8) Ой, гаю мій, гаю; 9) Барнишполь; 10) В кінці греблі шумлять верби. Всі пісні з повним текстом пісень.

Ціна \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ВИПРОДАЖ ПОВІСТОК

1. Вільний Чоловік і інші оповідання, С. Костів 40 ц.
2. Збірка повісток 10 ц.
3. Людоїди — С. Костів 25 ц.
4. Росія й Україна — Михайленко 15 ц.
5. Оповідання Куліша 15 ц.
6. Спалений Довг — Лелкий 20 ц.
7. Починок — Лелкий 15 ц.
8. Навернений Грішник 20 ц.

Разом за ціну \$1.00

Заявлення слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET,

JERSEY CITY 3, N. J.

Народний єпископ

Бернард Джеймс Шейл — єпископ римокатолицької дієцезії в Шікаго — є широко знайомий як „народний єпископ“. Про нього і його діяльність поміщена цікава стаття Джана Коглія в останньому числі „Каммон Граунд“ — відомий журнал в ділянці міжкатолицьких і між-расових справ.

Єпископ Шейл давно знайомий зі своєю діяльністю серед робітництва. Він помагав Конгресові Індустріальних Організацій в організації робітників м'ясної індустрії в Шікаго і був прихильником твердої, безкомпромісної демократії.

„Я добре знаю, що деякі важкі особи хотіли б, щоб я мовчав“, казав єпископ, „але це надто дорога ціна для мене... Я не хочу її платити. Дуже часто в минулому священники мовчали, щоб догодити місцевим банкірам, фабрикантам, політикам, тоді як наука Христа вимагає голосної правди“.

На першому річному з'їзді американських ветеранів, він казав так: „Тільки наївні діти, або дурні дорослі, можуть твердити, що нігри, мексиканці, філіппінці або жиди мають однакові можливості нарівні з іншими американцями. Чи можна говорити про рівність, коли озвіріла біла юрба ліпить переляканого нігра за злочин, про який самі непевні, що він його зробив... Не говорять про рівність також великі напеси, наприклад, „Тільки для християн“ і т. п. Це перешкоди нашим ідеям рівності, на які ми такі горді“.

Єпископ Шейл не обмежувався самими проповідями про рівність, а старався приміювати її в самій житті. Коли після війни звільнено з таборів американських японців, 15,000 з них прибуло до Шікаго. Єпископ Шейл розпочав допомогти акцію для тих американських „сирітальців“.

Його заходами збудовано для них спеціальний Дім Нісців (так називається друге покоління американських японців). Його старанням 1,200 з них знайшли працю в Шікаго. Минулого року організація католицької молоді під його керівництвом зорганізувала дім для молодих нігрі в віці від 16 до 25 років. Є там гімнастична зала і для зборів, ресторан, басейн для плавання і окремі кімнати для ремесла і ручних робіт.

Нема місяця ширше говорити про інші ділянки громадської праці, в якій брав участь єпископ Шейл, але варто згадати про його особливе зацікавлення життям вбогої ділянки біля м'ясних заводів в Шікаго. Живуть там люди різних груп, з яких до 95 відсотків належить до Католицької Церкви. Виникали там не раз суперечки і ворожнеча. І тут себе проявив єпископ Шейл. Разом з жидівським соціологом Д. Алієвським, вони створили спеціальну громадську раду, яка керує громадським життям тої ділянки.

Бернард Джеймс Шейл народився шістьдесять років тому в робітничій ділянці західної частини міста Шікаго, який дав чимало своєї праці. Був консекрований в єпископа 1. травня 1928 і дістав призначення до великої римокатолицької дієцезії в Шікаго. Він є також душпастирем у церкві Святого Андрія — одній з найбільших церков в Шікаго.

Є багато таких людей, які хотіли би, щоб єпископ Шейл обмежив свою діяльність тільки до справ добродійних. Але — як згадує стаття в Каммон Граунд — він сам має інші завдання. Коли він „помагає бідній дитині, його не задовольняє сама допомога. Його цікавить, що саме викликало тяжкі умови життя тої дитини: соціальні умови, між-расові упередження, недовіра, незадовольняючі умови мешкання, незабезпечення родини і т. п. Єпископ вважає, що ці справи мусять його цікавити і як єпископа і як американського громадянина. Загальна Рада.

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧАЄ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американського життя написав С. КОТИК
Сторін 109. — Ціна 75 ц.
Замовлення враз з належністю слати до:

„SVOBODA“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канади треба платити тільки американською валютою

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошувачі на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа докинути подати від яких члени в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За списками чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошувачі на розшуки не забувайте додати вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на пологодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,943 Сеньків Теклі, Зімлик Теклі, Кучер Василя з с. Жовнівка, Серафим Миколи з с. Літятина (Бережани) від Корольос Андрія.

16,946 Микітка Володимира (новоприбувши до Америки) від сестри Якевич Марії.

16,946 Мартин Степана від доньки Степанії зам. Павляк.

16,947 Лоїк Марії д. Юрка з с. Підгірці (Золочів) від Лоїк Дмитра.

16,948 Чорнобай Івана, Костя і Анни зам. Дутчак зі Старих Бродів (Броди) Сенік О. Сила.

16,950 а) Кухта Андрія і Вус Дмитра з с. Черча (Яворів) від Вус Антона с. Михайла.

16,950 в) Белей Анни, Марти.

16,950 б) Спас-Тисовський Василя з Хазкова (Жмів) від Переверський Петра.

Юрка, Гошу-Кривинько, Кривинько Юрка, Федора, Тирпак Михайла і Василя з с. Великого Гайдаша (Закарпатська Україна) від Лукачина Василя.

16,951 Куцай Миколи, Гаврилович Анастасії зі Станіславівщини від Гаврилюк Анни зам. Гула.

16,952 Штогрин Івана від Гуль Павла с. Марти з с. Германова (Львів).

16,953 Наконечних стрийків від Танчак Анни з с. Селиск (Березів).

16,954 Подвінських сестер Юлії і Стефанії від Михайлюк Гелени з дому Фіалка з с. Голів (Зборів).

16,955 а) Диксон Марії з с. Лопушниця (Добромиль) від сестри зам. Бабенко.

16,955 б) Лихошерсть Івана Івановича з с. Ромни (Полтавщина) від сестрини вина Бабенко Петра.

16,956 Марчишин Миколи вуйка від Домашовець Анастасії д. Захарка Жемели і Анни з дому Марчишин.

Кожний, хто бажає, щоб прислано ним оголошення пошукувати родини і знайомих різних скитальців було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впрод до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоб прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонній коштує \$1.00.

Адм. „Свобода“.

16,957 Знакомих з Падкович, Борщевич, Билла та Низанкович від Грицько Володимира (має відомості від тих сіл).

16,958 Романюк Діора з с. Вшина Руча (Закарп. Україна) від Романюк Вікторії зам. Йонеско.

16,959 Кісевичка Марії з с. Слобідка (Заліщики) від Зборівська Анелі.

16,960 а) Бутрин Кирила с. Павла, Бойко Марії з дому від Вакула Степана с. Якіма і Катерини з с. Степаниківці (Тернопіль).

16,960 б) Скорбатий Юліяна, Старицька Юліяни з дому Скорбота з с. Гаї Гречинські (Тернопіль) від Вакула Степана.

16,961 Квасниця Пилипа з с. Дмитрів (Радехів) від Дмитраш Івана.

16,962 Наконечний Віктора, Микити і Розалії Климчук з с. Поляна (Хирів) від Блюй Миколи с. Марії.

16,963 Цюпик Миколи від Орест Миколи.

16,964 Делпчик Петра з с. Рожубович (Перемішль) від Настик Михайла с. Ілька.

16,965 Яремко Степана і Івана від Лесько Степана з с. Викоти (Самбір).

16,966 Тиндик Івана і Миколи, Здохий Семена, Ходина Івана з с. Загороди (Судова Вишня) від Тиндик Дмитра.

16,967 Гаврилюк Василя з с. Клинці (Коломия) від Микитюк Ольги.

16,968 а) Курдина Марії з с. Романів (Бібрка) від Ренечка Стефанії.

16,968 б) Іваніцький Михайла з с. Подолів (Кролевець) від Дикий Федора.

16,968 в) Коричук Розалії від Коричук В.

16,968 г) Колодак Анії зі Самбірщини від Ручка Юрка.

16,969 Савчин Олександра з с. Задвіря (Львів) від Савчин Ваді д. Івана.

16,970 Стрийка Фіта знакомих з с. Доржани (Львів) від Стахів Тимотея.

16,971 Гвоздик Варвари і знакомих з с. Меришів (Перемішляни) від Мисків Миколи с. Бартка.

Голоситесь на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ВИ ОДЕРЖАЛИ СЬОГОДНІ „СВОБОДУ“? А ЧИ ВИ ВИСЛАЛИ ЇЇ ВЖЕ СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ, ЩОБИ ВОНА МОГЛА ПРИЙТИ ДО ВАС ТЕЖ ЗАВТРА?

ТАРЗАН, ч. 2012. Гомбу знову вбивником.

Коли Сабора опинилася у підніжжя визької скелі, вона стала віч-на-віч з Гомбу.

Львиця зовсім не сподівалася нападу слона й тому відвернулася, щоб скопити на Джену.

Та коли Сабора була готова до скоку...

...озвірений слон-дикун махнув своїми страшними клями.

ЗБОРИ ВІДПІВ У. Н. СОЮЗУ

БРОНКС, Н. Я. — 3-причини, що в суботу, 22 січня, гала є зайнята збори Тов. Любова, від 298, відбудуться в неділю, 23 січня, в год. 11:45, по Са. Божій, перед погуляем, в церковній галі, 1745 Вашингтон Ене. Хто заплаває за календар на 1949 рік на зборах його дістане. Хто перепроводився на інше помешкання нехай зашле новий адрес до секретаря відділу. — В. Морозович, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. — Збори Тов. ім. Івана Франка, від 103, відбудуться 22 січня в церковній галі, 1231 В. Скотт ул. Просимо всіх старших і молодих місцевих і позмісцевих членів прийти на збори, бо маємо важні справи до пологодження. Уряд на 1949 рік є: Р. Сенішин, предс.; П. Магеровський, заст.; Т. Барсук, секр.; М. Адамчук, заст.; П. Стецько, кас.; В. Колодуб, заст.; Ева Стецько, заст.; П. Магеровський і Г. Гірський, налад. хворих; П. Магеровський і А. Ковтун хоружі і кверник. Збори Тов. будуть відбуватись кожного місяця в суботу по 15-тім. — Р. Сенішин, предс.; П. Стецько, кас.; Т. Барсук, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 20. грудня 1948 року померла в 69. році жінка

АННА БЕК,
довголітня членка відділу 63 У. Н. Союзу в Форд Сіті, Па., з 31. грудня 1948 р. померла в 78. році життя в м. м.

МИХАЙЛО БЕК,
член того самого відділу У. Н. С.

Покійний був одним з організаторів відділу у вересні 1942 року. Був відданий членом і був членом разів представником відділу. Обов'язки походили з Лемишівщини. Зах. Україна. Похоронений в смутку чотири дочки і два сини, п'ять внучок і п'ять правнучок.

Похорон Анни Бек відбувся 24. грудня, а Михайла Бек 31. січня. — В. Ім ПІ

М. Личак, секр.

Дня 29. грудня 1948 року померла в 56. році жінка

МАРІЯ ГОЛОВАТА,
членка Бр. св. Василя Великого, від 278 У. Н. Союзу в Вількс-Бері, Па.

Покійна родилася в Вількс-Бері. До відділу 1 до Союзу вступила 1925 року. Похоронена в Вількс-Бері, 6 січня, 2 дочки, зять, невістка і 2 внуки.

Похорон відбувся 3. січня з дому жалоби до афріського костела і на цвинтар св. Марії в Ганновер, Па. — В. Ім ПІ

С. Турчин, секр.

ПРАВДИВІЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ФОЛЬКЛОР

ПІД СОВЕТАМИ

(Українські Приповідки-Частівки)

Зібрав Гр. Сенько

Ціна 25 центів.

З цих приповідок кожен може переконатися, що думка українського народу про комуністичний устрій в Союзі була правильною.

Замовлення враз з належністю слати до:

„SVOBODA“
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

кушнірська робітня

є тепер під числом

434 East 6th St.

BETWEEN AVE. A & 1st.

NEW YORK CITY

Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІБКУ

та дає 20% опушту на всі роботи, а також ДАРОМ

сторидж на літо.

Самий сторидж на літо 2% від сотні.

Робітня отворена від 9. рано до 9. ввечір, кожного дня.

В неділю на замовлення.

НЮ БРІТЕН, КОНН. — Збори Бр. св. Ап. Петра й Павла, від 254, відбудуться в п'ятницю, 21. січня, точно в годні 8. ввечір, в галі церковній. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є багато важних справ до пологодження і буде касовий звіт за 1948 рік. — М. Тимчичин, секр.

ПРАЦЯ

ОПЕРЕЯТОК ДО СОЛОМ'ЯНИХ КАПЕЛЮХІВ

Пастійна тиснева праша. Викона платні.

M. & M. HAT CO., Inc.,
UNION 3-8343

6112 Johnson Pl. West-New York, N.J.

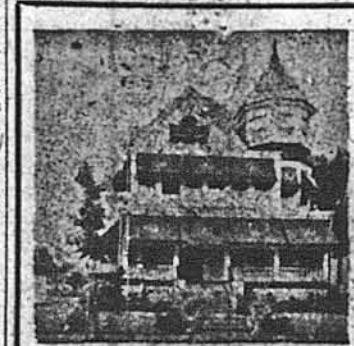
МЕБЛІ

МЕБЛІ НА ПРОДАЖ

за \$365. Хто купить ці меблі може мати помешкання. Рент є дешевий. Мусить бути українська родина. Є близько школи. Телефонуйте: ORchard 3-2173.

ARTHRITIS-RHEUMATISM

Острі, колочі боля слабости neuritis зробили мої рамена без ужиточними і надавали мені спати. Я не знав, що робити, коли то з сиробував LEON SOLID LIMENT-IOWNA Rheumatic Kidney Trouble. Тепер я цілком здоровий і знов працюю. — Якіс Галузак з Whiton, N. Dak. Дайте, щоб LEON і IOWNA витягли з вашої системи отруї, які спричиняють болю — скоро, певно, безпечно. Ціна за обидва \$3.50 в аптекарні. Дорі на всі ревматичні боля. Гарантуємо за медичну або гроші звернемо. Також вислаємо на COD. Пишіть до: LEON, 311 — 5th Ave., New York 16, N. Y.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Excess 4-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗЛАГАТО

Завжди ЦІЛІТЬ дешо з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо прекрасні ЦІЛІНІ \$150.00

ПОХОРОН за —

У випадку смутку в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребельний зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

88 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6763

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заришує погребельні \$150

ціна так низька як —

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

137 E. 8th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$180.

Telephone: GRamercy 7-7641.

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном в БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2563

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 165 St.)

Brooklyn, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-8871

УКРАЇНСЬКІ СТИННІ КАЛЕНДАРІ

НА

1949

РІК

- У гарних кольорах
- Календарію друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друком

Ціна 30 ц. один

На С. О. D. не вислаємо.

Належність треба посилати разом із замовленням.

[1] Малий Ісус, ангели грають — 287—14416

[1] Ісус добрий пасти